

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2021

Vyhlásené: 27. 07. 2021

Časová verzia predpisu účinná od: 27. 07. 2021

Obsah dokumentu je právne záväzný.

303

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

č. k. PL. ÚS 27/2020-108 z 30. júna 2021

Ústavný súd Slovenskej republiky v pléne zloženom z predsedu pléna Ivana Fiačana a zo sudcov Jany Baricovej, Ladislava Duditša, Libora Duľu (sudca spravodajca), Miroslava Duriša, Rastislava Kaššáka, Jany Laššákovej, Miloša Maďara, Petra Molnára, Petra Straku, Luboša Szigetiho, Roberta Šorla a Martina Vernarského o návrhu **prezidentky Slovenskej republiky**, zastúpenej povereným zástupcom JUDr. Petrom Kubinom, na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky o súlade § 58 ods. 5 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení čl. I bodu 21 zákona č. 286/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 13 ods. 4, čl. 46 ods. 3 a čl. 51 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 11 ods. 3 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov za účasti vlády Slovenskej republiky ako vedľajšieho účastníka konania takto

r o z h o d o l :

Konanie o návrhu **z a s t a v u j e**.

Odôvodnenie:

I.

Návrh prezidentky Slovenskej republiky a doterajší priebeh konania

1. Ústavnému súdu bol 23. októbra 2020 doručený návrh prezidentky Slovenskej republiky (ďalej aj „navrhovateľka“ alebo „prezidentka“) na začatie konania o súlade § 58 ods. 5 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ochrane verejného zdravia“) v znení zákona č. 286/2020 Z. z. (ďalej aj „napadnuté ustanovenie“) s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 13 ods. 4, čl. 46 ods. 3 a čl. 51 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 11 ods. 3 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústavný zákon“).
2. Znenie napadnutého ustanovenia predstavovalo v čase jeho prijatia legislatívne doplnenie pôvodného znenia § 58 zákona o ochrane verejného zdravia o odsek 5, t. j. o napadnuté ustanovenie, ktorým bolo vylúčené právo na náhradu škody a ušlého zisku z dôvodu vykonávania opatrení podľa zákona o ochrane verejného zdravia, ktoré sa týkajú neurčitého počtu osôb.

3. Podstatou návrhu navrhovateľky je namietaný nesúlad napadnutého ustanovenia s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 13 ods. 4, čl. 46 ods. 3 a čl. 51 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 11 ods. 3 ústavného zákona.
4. Prezidentka na základe dôvodov konkretizovaných vo svojom návrhu žiada, aby ústavný súd nálezom rozhodol tak, že napadnuté ustanovenie „*nie je v súlade s čl. 46 ods. 3 v spojení s čl. 51 ods. 1 a 2 a čl. 13 ods. 4 a čl. 1 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a s čl. 11 ods. 3 ústavného zákona.*“.
5. Ústavný súd návrh navrhovateľky uznesením č. k. PL. ÚS 27/2020 zo 4. novembra 2020 prijal na ďalšie konanie a zároveň súvisiacim výrokom pozastavil účinnosť napadnutého ustanovenia.
6. Po prijatí jej návrhu na ďalšie konanie predseda ústavného súdu podľa § 86 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) požiadal Národnú radu Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“), vládu Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“), zastúpenú Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“), predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) a generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) o predloženie stanoviska k návrhu navrhovateľky.
7. K prijatému návrhu prezidentky sa vyjadril len predseda najvyššieho súdu listom č. k. KP 3/2020-572 z 9. decembra 2020 a generálny prokurátor listom č. k. 1 GÚp 40/20/1000-3 zo 16. decembra 2020. Stanovisko národnej rady a vlády zastúpenej ministerstvom dosiaľ nebolo ústavnému súdu predložené.

II.

Zastavenie konania o návrhu navrhovateľky

8. Podľa § 87 prvej vety zákona o ústavnom súde ústavný súd konanie zastaví, ak preskúmaný právny predpis stratí platnosť pred vyhlásením nálezu vo veci.
9. V preskúmanej veci došlo v čase po prijatí návrhu prezidentky na ďalšie konanie k zmene napadnutého ustanovenia, keďže národná rada 12. mája 2021 schválila zákon č. 220/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 220/2021 Z. z.“), ktorý nadobudol účinnosť 15. mája 2021.
10. Zákonom č. 220/2021 Z. z. bola nahradená pôvodná právna úprava § 58 ods. 5 zákona o ochrane verejného zdravia novou právnou úpravou zavedenou týmto zákonom v celosti, a to takto: „Právo na náhradu škody a ušlého zisku z dôvodu vykonávania opatrení osobami, ktorým sú uložené, podľa tohto zákona a na jeho základe, ktoré sa týkajú neurčitého počtu osôb, je vylúčené; tým nie je dotknuté právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom podľa osobitného predpisu,^{67a}) ani právo na primeranú náhradu za vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva.“
11. Dôvodová správa k zákonu č. 220/2021 Z. z. v tejto súvislosti uvádza, že „[v] záujme odstránenia interpretačných pochybností a nastolenia právnej istoty v danej veci sa... navrhuje do zákona doplniť, že vylúčenie náhrady škody a ušlého zisku sa netýka náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom... pričom sa odkazuje na osobitný predpis, ktorým je napríklad zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.“.
12. Zákonné podmienky na zastavenie konania (bod 8 tohto odôvodnenia) sú splnené. Ústavný súd navyše, vychádzajúc z doterajšej ustálenej judikatúry, preskúmal, či zmenu napadnutého ustanovenia vykonanú zákonom č. 220/2021 Z. z. nemožno považovať za len nepodstatnú, resp. za jeho nahradenie obsahovo zhodnou novou právnou úpravou, aby aj pri uplatnení materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti bol daný dôvod na zastavenie konania. Ústavný súd v tejto súvislosti poznamenáva, že o situáciu materiálneho podkladu na zastavenie konania pôjde zvlášť vtedy, ak vykonané zmeny v právnej úprave znamenajú elimináciu námietok navrhovateľa k napadnutej právnej úprave vyjadrených v návrhu na začatie konania, resp. taká zmena vychádza z ich akceptácie.